

САШКО ЛІРНИК

ПРО СИЛУ ХАРАКТЕРНИЦЬКУ,

БОГАТИРЯ АХМЕДА І ГРИЦЬКА КОБИЛЯЧУ СМЕРТЬ

ілюстрації ДАРІЇ ЛУЦИШИНОЇ

Казка про вдову Ганну Шулячку, Чорного Козака і страшне закляття

(казка-дума)

На околиці нашого села, якраз над річкою, жила собі вдова Ганна. Чоловік її був добрий і славний козак Шуляк, та загинув у бою з татарами. Зосталася Ганна сама з маленькою дочкою Явдошкою. Тож люди на селі так і звали Ганну — Шулячкою.

Лишилося у Ганни невеличке поле біля високої могили, пара воликів та, на згадку про чоловіка, коралове намисто, яке він привіз їй з далекого походу з Туреччини. Гарне намисто — дванадцять разків червоних коралів, ціни неміряної. Ганна була молода і вродлива, та ще й роботяща, але хіба багато жінка без чоловіка зробить? А орати-сіяти треба. Тяжко Ганні орати. Воли не слухаються, плуг важений, леміш у землю не лізе, ноги за ріллю чіпляються. Помучилася так Ганна до ночі, та й уклалася спати з Явдошкою на возі.

Заснула Ганна як у воду впала: тільки очі заплющила — і вже спить. А вранці

прокинулася — що за чудасія? Усе поле виоране, засіяне і заскороджене. Воли розпряжені — сіном собі ремигають, ярма понакривані, та ще й казанок із кулешем на багатті кипить-укипає. Подивилася Ганна кругом, поза кущі позаглядала — нікого не видно. Приїхала вдова додому, та все дивується — хто поле виорав? А вдома дивиться — за ніч хтось тин підправив, ще через ніч хтось дров нарубав. Так ніби хазяїн у хаті з'явився. Уже Ганні і страшно, і цікаво: хто ж це по ночах у неї хазяїнує, та знаку не подає?

Пробувала Ганна підслідити гостя нічного, але тільки ніч наставала, то такий тяжкий сон на вдову находив, що нічого не чула аж до самого ранку.

Уже й місяць минув, уже і другий — а у Ганни все по ночах хтось порядкує.

Пішла Ганна до ворожки, розповіла про таємничого гостя, а та їй і каже:

— Візьми, доню, в руку затисни великодню крашанку, що у церкві святила, то й не візьмуть тебе чари і ти не заснеш. Тоді й побачиш хто до тебе вночі приходить.

Зробила Ганна, як ворожка веліла: взяла у руку крашанку червону, сіла в садочку під яблуною, та й чекає.

Село поснуло — тихо стало, на місяць хмарка насунула. Коли це дивиться Ганна — заходить у двір козак високий, ставний, красивий. У руці спис тримає, а на повіді коня веде. Козак весь у чорному — шапка на ньому чорна, кирея чорна, шаровари чорні, тільки лице біліє та очі горять.

Устромив козак списа у землю, припнув до нього коня, а сам жупана чорного шовкового скинув, рукави засукав, та й заходився криничку підправляти у садочку. Та так гарно та вправно — робота ніби сама робиться, сокира в руках аж виспіває.

Задивилася Ганна на козака, аж замилувалася. Такий уже гарний та роботящий. А перед ранком заіржав кінь, копитом забив. Козак у сідло скочив, та й гей із двору.

З того часу стала Ганна по ночах козака піджидати, та нищечком підглядати за ним — сподобався він їй.

А якось уночі козак той чорний лагодив ясла у хліві, під ранок скочив на коня, та й поїхав. А Ганна вранці подоїла — аж молоко скисло! «Ох, — думає Ганна, — щось тут нечисте, раз молоко від нього кисне».

Побігла Ганна знову до ворожки та розповіла все як є.

— Ой, доню, недобрий то знак, — каже ворожка, — це вже якась нечиста сила

ЗМІСТ

- Казка про вдову Ганну Шулячку,
Чорного Козака і страшне закляття 3
- Казка про силу характерницьку,
богатиря Ахмеда та Грицька Кобилячу Смерть 11
- Про село Легедзине, волю козацьку
і чотири станкові кулемети 19
- Казка про терновий пищик,
дивного хлопця і Ману, що з дуба впала 28